

Informe de Recerca

Fase 3

Diàleg interreligiós i interconviccional, i acció comunitària: indicadors, condicions i orientacions per a l'èxit

Recerca finançada per la
Direcció General d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya

Referència: DGAR22/22/000001

Juny 2024

Explicació de la recerca

Després d'una recerca al voltant de Diàleg interreligió i educació en el lleure, l'equip [ERDISC-UAB](#) entoma la recerca Diàleg interreligió i interconviccional, i acció comunitària: indicadors, condicions i orientacions per a l'èxit amb l'objectiu de comprendre les condicions que configuren el diàleg interreligió i interconviccional com una bona pràctica d'acció comunitària per a la convivència a Catalunya.

L'acció comunitària es refereix a la col·laboració entre membres d'una comunitat per afrontar els reptes i millorar la qualitat de vida de la comunitat (Gomà, 2008). El diàleg interreligió i interconviccional fa referència al procés de comunicació i a la comprensió mútua entre persones de diferents tradicions religioses i/o creences.

El diàleg interreligió/interconviccional i l'acció comunitària són dues àrees d'interès creixent avui en dia, ja que la diversitat religiosa i cultural és una realitat arreu que planteja desafiaments per a la convivència i la cohesió social (Orton, 2016). Això ha quedat palès en els darrers temps, i resulta paradigmàtic el rol que aquest diàleg ha pogut jugar a l'hora de donar resposta a necessitats comunitàries, per exemple durant la pandèmia (Casavecchia et al., 2023). La literatura actual mostra la relació entre el diàleg interreligió/interconviccional i l'acció comunitària, que comparteixen l'objectiu de promoure la pau, la justícia i l'harmonia de la societat, i com aquesta relació pot esdevenir un espai per al desenvolupament de les comunitats.

La recerca

Per provar-ho, es proposa un abordatge metodològic qualitatiu, a través de la construcció d'un sistema d'indicadors i un estudi de casos múltiple, i així facilitar la identificació de les condicions personals, geogràfiques, culturals, socials, econòmiques, polítiques i religioses que fan possible aquestes pràctiques. Es tracta d'una recerca aplicada, de la qual se'n deriven productes útils per a la transferència del coneixement creat i la millora de la realitat social, com ara un mapa del diàleg interreligió i interconviccional a Catalunya, un sistema d'indicadors qualitatius per avaluar el diàleg interreligió i interconviccional com a pràctica d'acció comunitària, i una guia de suport i orientació per a la millora en aquest àmbit.

La recerca es duu a terme sobre la base de diferents casos d'estudi per tal d'identificar, fer transferència i extreure aprenentatges de 'bones pràctiques' inspiradores en una matèria tan sensible en el món en què vivim.

Objectius de la recerca

El nostre objectiu principal és comprendre les condicions que configuren el diàleg interreligió i interconviccional com una bona pràctica d'acció comunitària per a la convivència a Catalunya.

L'objectiu principal es configura en 4 objectius més específics (un per a cada fase de recerca):

1. Actualitzar el mapa del diàleg interreligió i interconviccional a Catalunya.
2. Dissenyar i validar un sistema d'indicadors que permeti identificar bones pràctiques de diàleg interreligió i interconviccional com acció comunitària.

3. Identificar les condicions que afavoreixen les bones pràctiques sobre diàleg interreligiós i interconviccional com una acció comunitària.
4. Elaborar una guia pràctica de suport a les comunitats que desitgen implementar el diàleg interreligiós i interconviccional com espai d'acció comunitària.

Fase 3: COMPRENSIÓ

La Fase 3 de la recerca té lloc de febrer a juny de 2024. S'identifiquen dues pràctiques de diàleg interreligiós i interconviccional i acció comunitària segons criteris de rellevància, pertinència, territorialitat i confessionalitat. Mitjançant l'estudi de casos múltiple (recollida d'informació de fonts diverses tals com l'observació, l'anàlisi documental o les entrevistes individuals o grupals) es detecten factors condicionants comuns entre les dues pràctiques, que esdevenen elements explicatius de per què es tracta d'una bona pràctica d'acció comunitària que promou la convivència i la transformació social.

El producte resultant d'aquesta fase és un informe sobre els factors condicionants que sostenen i fan possible el diàleg interreligiós i interconviccional com a bona pràctica d'acció comunitària.

Temporalitat: Entre Febrer i maig de 2024.

Accions:

1. (Sessió equip ERDISC) La recerca i la Fase etnogràfica. Aproximació.
2. Accés als escenaris.
3. Petició documents per anàlisi.
4. Primera sessió d'observació als escenaris. Objectiu: copsar/registrar en paper (i passar a digital) les relacions humanes, vincle, activitat i què les afavoreix o dificulta.
5. (Sessió equip ERDISC) Aportació dels INDICADORS DE BONA PRÀCTICA DE DIALEG INTERCONVICCIONAL COMUNITARI.
6. Segona sessió d'observació als escenaris. Objectiu: trobar dades en relació als indicadors de bona praxi.
7. (Sessió equip ERDISC) Primers comentaris sobre les observacions i decisió d'entrevistes a fer i guions d'entrevista.
8. Entrevistes.
9. (Sessió equip ERDISC) Agrupar el material per a l'Anàlisi i fer últimes observacions. Validar els indicadors i marcar pautes per a la Fase 4.
10. Juny: INFORME FINAL

Escenaris d'observació:

- Taula de diàleg interreligiós de Badalona – Maria.
- Grup de diàleg interreligiós de – Joel i Miquel.

En el present informe incloem:

- Sistema d'indicadors d'avaluació validat
- Notes de les observacions etnogràfiques
- Guió de l'entrevista
- Citacions entrevista
- Relatoria de les sessions de treball
- Sistema d'indicadors validats aplicats a les dues realitats observades
- Persones que han col·laborat en aquesta fase de la recerca

Sistema d'indicadors validat

SISTEMA DE CRITERIS DE QUALITAT DEL DIÀLEG BASAT EN L'ACCIÓ

CRITERIS RELATIUS A LA FINALITAT DEL DIÀLEG

a) Relatius al sentit del diàleg per les participants

- 1.1. Les participants construeixen vincles socials estables i de confiança mútua.
- 1.2. Les participants reben suport per satisfer les seves necessitats.
- 1.3. Les participants coneixen el sentit de conviccions religioses o creences diferents a la pròpia.
- 1.4. Les participants incrementen el sentiment de pertinença a la comunitat.
- 1.5. Les participants estableixen relacions basades en una perspectiva intercultural de la diversitat.

b) Relatius al sentit del diàleg per a la societat

- 1.6. El diàleg establert garanteix l'escolta activa de totes les veus.
- 1.7. El diàleg establert afavoreix la promoció dels drets i les llibertats de les persones participants.
- 1.8. El diàleg establert aspira a la transformació de la societat i n'és una referència.
- 1.9. El diàleg establert repercuteix positivament en la millora de les comunitats religioses participants.
- 1.10. El diàleg establert fa visible el fet religiós en l'espai públic de manera equilibrada.

CRITERIS RELATIUS AL CONTINGUT DEL DIÀLEG

- 2.1. Les participants s'impliquen en accions socials que milloren la vida de les persones.
- 2.2. Les participants incrementen la diversitat d'identitats religioses i de conviccions al si dels grups de diàleg.
- 2.3. Les participants estableixen les accions socials de manera dialogada.
- 2.4. Les accions socials responen a necessitats detectades de la comunitat.
- 2.5. Les accions socials promogudes des del diàleg interreligiós i interconviccional s'estén a d'altres espais socials (p.e. l'escola).
- 2.6. Les accions socials tenen en compte la xarxa d'organitzacions socials del context en el qual es produeix el diàleg.

CRITERIS RELATIUS AL CONTEXT DEL DIÀLEG

- 3.1. Les participants tenen referents de diàleg interreligiós i interconviccional.

- 3.2. Les participants en entorns urbans pertanyen a un mateix barri o ciutat, o a una mateixa comunitat de referència compartida.
- 3.3. Les participants en entorns rurals pertanyen a una mateixa comarca, o a una mateixa comunitat de referència compartida.
- 3.4. Les participants amb responsabilitats de coordinació dels grups de diàleg interreligiós i interconviccional preparen un relleu que garanteix la seva continuïtat.
- 3.5. La comunitat reconeix les experiències de diàleg interreligiós i interconviccional informals.
- 3.6. La comunitat reconeix els grups de diàleg com referents d'acció comunitària.
- 3.7. El diàleg es pot dur a terme en espais que poden ser percebuts com comuns per part de les participants, siguin públics i neutres, o bé religiosos de manera rotativa i equilibrada.

CRITERIS RELATIUS ALS ACTORS DEL DIÀLEG

- 4.1. Les accions socials de diàleg interreligiós i interconviccional son d'iniciativa social, i estan coliderades per la ciutadania, les comunitats religioses i les administracions públiques.
- 4.3. Els ens locals gestionen l'expressió del fet religiós i de creences en l'espai públic de manera equànime.
- 4.4. Els ens locals participen en les accions socials de diàleg interreligiós i interconviccional amb un rol subsidiari.
- 4.5. La comunitat promou l'existència tant de "taules de coordinació" com de "grups de diàleg".

CRITERIS RELATIUS AL PROCÉS DEL DIÀLEG

- 5.1. El nombre de participants creix.
- 5.2. El compromís amb les accions socials sorgides del diàleg interreligiós i interconviccional es manté estable en el temps.
- 5.3. Les participants avaluen l'impacte de les seves accions socials sorgides del diàleg interreligiós i interconviccional.
- 5.4. Les participants donen a conèixer i difonen la seva experiència a la ciutadania.
- 5.5. A les activitats hi participen persones sense vinculació a un grup religiós o de creença.

Notes de les observacions etnogràfiques

Informe d'observació Manresa 23/03/2024

Espai designat

L'espai on es va dur a terme la trobada es tracta d'una sala d'actes del centre cultural el casino de Manresa. Una aula àmplia amb capacitat per unes 80 persones disposades en forma d'amfiteatre de quatre fileres de cadires, deixant en la part central de les tres primeres files un passadís. Aquesta distribució està orientada cap a una taula llarga on estan situats, de dreta a esquerra del públic, la conductora de la sessió i els ponents de la jornada del dia 23/03/2024¹. Com a material per a l'execució de la sessió a sobre de la taula es van poder identificar un ordinador de sobretaula, connectat a la pantalla digital que estava situada al seu darrere, al centre de la sala i visible per a tothom (visibilitat reduïda en els extrems dret i esquerra), que es va utilitzar per projectar el suport visual de la reunió², un portàtil que controlava l'emissió online de la trobada via zoom amb aquelles persones que no podien ser-hi presencialment i quatre micròfons, dos de sala i dos per la projecció en línia.

Assistents/Organització

La data escollida per a la realització de la trobada interreligiosa es correspon amb el dia 23/03/2024. Aquesta reunió és de caràcter trimestral i es du a terme coincidint amb el canvi d'estació. Tot i això, en aquesta ocasió ha coincidit amb l'inici de les celebracions/desplaçaments de Setmana Santa així com el mes de Ramadà (L'hora de la reunió, 18:30; hora de trencar el dejuni, 19:15). També cal afegir que X en diverses ocasions va expressar que quan es feia l'hora i no hi havia moviment ja s'esperava que no hi assistís ningú a la sala, que ja havia succeït en anteriors ocasions. "La pitjor cosa que ens pot passar el dia de la trobada és que faci aquest dia (sol i bon temps), bé la primera és que plougui, però aquesta és la segona". I fent posteriors referències en diverses ocasions durant el transcurs de la sessió al fet que el *màrqueting* i la publicitat no són els seus forts (de l'associació), referint-se a la captació d'assistents o els recordatoris de les reunions/actes. Assistència telemàtica, pic de 10 persones.

Segons els assistents/organitzadors/coordinadors normalment es té una gran representativitat de representants de les diverses religions existents en la comunitat, però en aquest cas s'ha trobat força limitada, tot i que es va poder solucionar de manera correcta, col·locant-se l'organitzadora com a participant activa representant la seva fe i proporcionant a aquells integrants que desitgessin participar com a ponents, però que no podien assistir ni en persona ni de manera telemàtica la gravació d'un vídeo exposant la seva aportació.

Transcurs de la trobada interreligiosa

L'associació és "amiga de la conciliació familiar" i "poden venir amb els fills/es quan volguessin" i hi ha infants. (...)Durant tota la sessió s'ha tingut cura tant de nosaltres, representants dels assistents presencials com dels assistents online, estant X constantment pendent del xat i de les seves aportacions.

La trobada ha seguit una cronologia lineal i guionitzada parcialment (ordenada), per la qual cosa, es pot interpretar que en la resta de reunions se segueix una estructura similar:

Es realitza la presentació de la coordinadora del grup i dels representants de la religió de l'espai on se celebra la trobada trimestral. Es porta a cap el seu inici (plegaria inicial o tradició en cas de tenir) i a continuació s'exposa la temàtica, anunciada anteriorment en el moment en el qual s'anuncia la data i es dona pas a la conceptualització breu d'aquesta.

A partir d'aquest punt les diferents tradicions religioses prenen la paraula a través dels representants presents, on cadascú i en un ordre determinat exposarà la seva visió de la temàtica formant un monòleg per tradició religiosa.

En finalitzar cada aportació es dona un espai de parla per a tothom per tal de complementar, preguntar o afegir qualsevol aportació.

Com a conclusió final es fa l'aportació dels amfitrions i es fa la plegaria o tradició de tancament (en cas de tenir-la).

La durada comuna d'aquestes sessions és d'una hora.

En el cas concret de la nostra observació, es va fer una plegaria inicial d'agraïment amb una música proporcionada per un altaveu bluetooth, es va conceptualitzar la temàtica de la sessió, però no es va anomenar com a tal (es trobava en el text del cartell del projector digital, annex 2) i es van realitzar 5 preguntes perquè els assistents online poguessin fer les aportacions que consideressin en els espais de parla determinats.

Van produir-se sis intervencions, dues en format vídeo per l'impossibilitat d'assistir, una per part d'un assistent online, i tres presencials, pels integrants de la taula rodona.

Totes les ponències seguien una mateixa estructura, constataven; sempre des del punt de vista de la religió, diverses dimensions de la temàtica: *socórrer al necessitat*.

Aquestes dimensions es tractaven de: què volia dir, que deia la religió sobre això, que deia que s'havia de fer, què feien, com ho feien i la representació d'aquests punts amb exemples. Amb un afegit en algunes aportacions de què hauríem de fer, incloent-hi la resta de persones que no seguien la seva religió.

Expressió verbal/no verbal

Pel que fa a la forma d'expressar el missatge, em va sobtar que tots els integrants utilitzaven la primera persona del plural per a les accions que la religió deia que s'havien de fer (nosaltres) però a l'hora de cridar a l'acció (la mateixa aportació que expressava què hauríem de fer; explicada al punt anterior) utilitzava la segona persona del singular (tu).

Per la resta de torns de paraula i exposicions, sempre es feia servir un to de veu calmat i pausat, càlid i respectuós, fent una sensació de comunitat i promovent la participació dels oients. El llenguatge no verbal era obert i en tot moment les mans del conferenciant es trobaven visibles i en posició oberta (en els presencials).

Annex

Annex 1

Annex 2

Informe d'observació Manresa 16/04/2024

El següent informe d'observació es correspon amb l'assistència i posterior anàlisi interpretativa d'una visita de caràcter divulgatiu del cicle formatiu d'integració social del centre FEDAC Manresa (17 alumnes i 3 responsables) al Santuari de la Cova de Sant Ignasi (catolicisme), la Mesquita Al-Fath Manresa (islamisme) i Centre Budista Samye Dzongel (budisme). Aquesta activitat va ser conduïda per X, representant del grup interreligiós de Manresa.

- Santuari de la Cova de Sant Ignasi

El primer punt d'interès es relaciona amb el Santuari de la Cova de Sant Ignasi. L'activitat iniciava a les 15:30 en la plaça del davant del santuari, on estaven situats, a l'ombra, l'alumnat assegut, els responsables al seu darrere i X d'en peus explicant la història de Sant Ignasi amb el Santuari i Manresa de fons. Es tractava d'un santuari completament reformat, del qual només es mantenia d'origen aparentment original la façana frontal i lateral.

A les 16:00 es va iniciar, com estava previst la visita guiada a l'interior del Santuari. Cal dir que X va ser qui en aquesta ocasió representava la fe catòlica, per tant, va ser qui va introduir, explicar i guiar als assistents pel Santuari. En primer lloc, just abans d'entrar va recalcar que no s'aturessin a mirar els mosaics, que n'era conscient de l'atracció visual que generaven, però després tindríem temps de prestar-los més atenció. Vam travessar la nau principal i annexada a una de les naus laterals es trobava el passadís que desembocava a la Cova de Sant Ignasi. Aquest passadís estava compost per un terra

d'estil romànic, format per una sèrie de mosaics (gira-sol, armes i escut de família), escenes de bronze i vidrieres que representaven diversos episodis de la vida de sant Ignasi encapçalat per la part superior amb vuit pintures (4 per costat) en les quals s'identificaven a diversos grups de persones que havien sigut importants en la vida de sant Ignasi. Després el grup va entrar a la cova i va continuar amb l'explicació. Una vegada aquesta va finalitzar, vam tornar a la nau central on vam poder observar pel nostre compte tots els mosaics els quals representaven diversos passatges de la Bíblia. El Santuari havia estat reformat en confinament, per la qual cosa tant el seu interior com els mosaics són molt recents.

Moltes figures impressionants, moltes estàtues d'or o daurades, escenes de bronze i vidrieres, estàtues de marbre o tallades en fusta causen una sensació de plenitud i orgull a qui en forma part i impacta a aquells qui ho veuen.

- Mesquita Al-Fath Manresa

En aquest segon punt d'interès es va visitar la mesquita Al Fath Manresa. Aquesta mesquita està situada dins l'estructura d'una antiga fàbrica, per la qual cosa sorprèn molt la primera impressió en veure l'edifici. Aquest lloc de culte compta amb un rebedor ampli amb una aixeta de grans dimensions enmig de la sala per tal de rentar-se abans d'entrar. En el pis superior avançant per les escales trobem diverses aules on es realitzen classes d'islam tant pels més petits com per la gent que no sap parlar i escriure àrab i en vol aprendre. Això es fa amb l'objectiu de continuar amb la tradicional funció de la mesquita, no ser només un lloc de culte sinó també un fort nucli de transmissió cultural i intel·lectual. També un altre fi és evitar les males interpretacions de l'Alcorà. Ja que; segons el seu testimoni, a internet hi ha molta gent que promou i divulga missatges de l'Alcorà distorsionats, aprofitant el ventall i la polisèmia de les paraules per manipular i reconduir el discurs. En continuar pujant arribem a la planta superior on es troba la zona d'oració. Just abans d'entrar-hi estan disposats armaris oberts per deixar les sabates.

A l'entrar l'espai és una habitació rectangular de grans dimensions. Aquest estava envoltat de parets i columnes blanques on la meitat estava decorada amb formes i patrons fets en rajola, fent així una sensació d'uniformitat. En la part superior de les columnes, s'alçaven escriptures en daurat i detalls artístics també en blanc. L'habitació estava sobre un terra de moqueta fosca, separada en seccions horitzontals amb línies decorades amb patrons daurats que indiquen la posició en fila dels fidels a l'hora de realitzar la pregària i per últim, l'Alquibla, l'únic mur diferent de la resta, cobert tot en rajola trencant l'homogeneïtat de la resta de la sala i que contenia en el centre el mihrab, amb contorns daurats que destacava de la resta del mur. A totes dues bandes estaven situats televisors que informaven de l'hora quan s'apropava l'hora de l'oració, i un conjunt d'altaveus que feien impossible no sentir-ho.

Per a la introducció i explicació per part de dos membres de la comunitat islàmica (per conservar la privacitat seran anomenats home 1 i home 2). L'home 1 va ser el conductor de la visita, era d'edat més avançada i es notava que tenia un gran recorregut i experiència per la religió, així com dificultats per expressar-se i parlar en català, però ho entenia perfectament. L'home 2, en canvi, va arribar més tard i era més jove, segurament nascut a Catalunya o migrat de ben jove, ja que entenia i s'expressava perfectament en català i sovint feia la funció de traductor amb l'altra persona. Aquesta explicació va dur-se a terme asseguts a terra, en semicercle on ells dos contaven de manera clara i lleugera, així com plantejaven preguntes per captar l'atenció dels assistents allò que volien transmetre. Durant aquesta sessió, va arribar l'hora de la pregària de la tarda, en aquest moment vam haver d'asseure'ns en la paret contrària a l'alquibla. En aquests moments van començar a entrar fidels al centre de culte i situar-se en el seu lloc per realitzar l'oració. Abans que comencés aquesta, l'alumnat va convèncer a X per tal de poder quedar-se a veure la pregària, juntament amb la insistència dels guies. Entre ells, es notava com l'home 1 tenia més autoritat, ja que de manera calmada, però autoritària va fer eliminar la proposta de reagrupar-nos per continuar amb l'explicació de l'home 2, amb l'objectiu que continuéssim en la mateixa

posició. En finalitzar l'explicació, X va complementar amb el punt d'unió d'aquesta amb la resta de religions per tal de posar en perspectiva el diàleg interreligiós.

S'ha pogut observar com aquesta és una religió que vol deixar-se veure, proposa i accepta les visites i es troba agraïda amb la presència de gent externa en les seves oracions, també que funciona de manera jeràrquica. Aquella sala contribuïa a un ambient lleugerament fred, hospitalari i molt respectuós per totes bandes.

- Centre Budista Samye Dzongel

El tercer i últim centre de culte que vam visitar, exteriorment és un edifici comú del centre manresà, destacable per les reixes en vermell; la qual cosa crida l'atenció dels transeünts pel contrast amb els colors apagats i grisos dels confrontants, i per la placa vermella amb el nom del centre.

En general, és un indret de dimensions molt més reduïdes que els altres centres visitats. En aquest cas el temple constava d'un petit rebedor al principi, on just davant i el més proper a la porta era la botiga, llibres, decoració i fotografies que pel disseny de l'espai estaves obligat a passar-hi per davant. A l'altra meitat d'aquesta primera sala trobàvem tres seients i una petita taula, amb llibres d'aquesta religió preparats per ser llegits. A continuació es passava per un passadís amb marcs de suro on estaven posades fotografies de budes o retalls de diaris, escrits... relacionats amb mèrits o activitats destacables de membres d'aquesta religió. Al final del passadís arribàvem a una nova avantsala amb una llibreria, tres sofàs i dues cadires col·locats en forma de U i amb una taula en el seu centre. Aquesta llibreria, com la resta de textos, constava de bibliografies o relats escrits per budes, així com un seguit de fulls de paper amb instruccions de ioga.

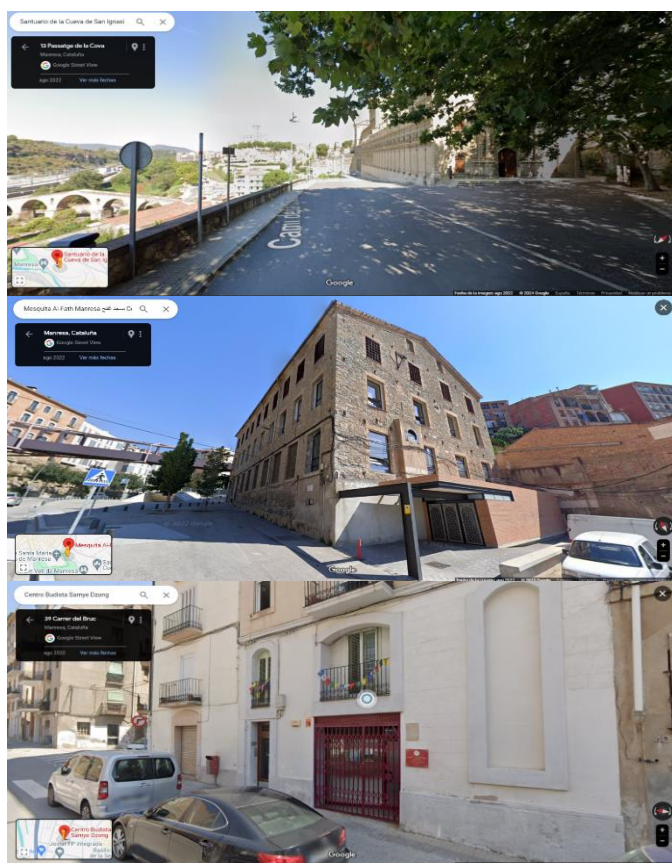
Per entrar a la sala d'oració, ens vam haver de descalçar i asseure'ns en coixins amb les cames creuades. Aquesta habitació tenia una estructura en forma de "T" una sala central espaiosa i la part final d'aquesta T on estaven situats dos bastidors de llits (un a cada costat) recoberts amb teles de diversos colors recobrint-los, un altar central amb una gran estàtua de buda a la part superior i diversos elements on el buda realitza les oracions amb un armari tallat en fusta i diversos retrats de budes en els extrems de la sala. També entre aquests retrats, estaven penjades representacions en tela (estil similar a un estendard). El terra era una única moqueta.

Aquest espai estava caracteritzat per la gran quantitat de colors càlids i llampants així com la sobrecàrrega d'elements sense un aparent sentit o connexió entre ells; però sí pels fidels, ja que ens van explicar que cada objecte o color que hi havia a la sala tenia la seva raó de ser.

L'ambient de l'explicació va ser amè i molt proper, confeccionant un clima de confiança i calidesa digne d'admiració. Un discurs molt fluid i amigable que feia la sensació de connexió amb la persona qui parlava. Com X ja va fer en els dos anteriors temples, la gran majoria d'aportacions anaven destinades a remarcar el punt d'unió amb la resta de religions posant el focus en la qualitat interreligiosa.

En una d'aquestes aportacions, va fer menció a nosaltres dos. Remarcant el pes de la constància en el treball. Va accentuar-ho en posar-se a ells mateixos com a exemple, portar vint anys fent la seva feina i a causa de tot aquest temps des de l'autònoma s'interessen per realitzar un estudi de bona pràctica.

Després d'aquesta observació, és interessant com els conductors i fidels de cada visita representen de manera molt afí els valors i prioritats de la seva religió amb la seva pròpia conducta.

Informe d'observació Badalona 09/03/2024

DATA: 9/3/24 LLOC: Centre Cívic La Salut – Badalona

FITXA OBSERVACIÓ 1

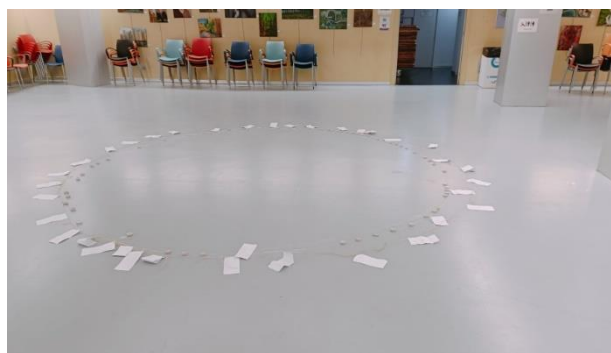
Hora	Descripció	Comentaris / Interpretació
Dies previs	S'ha fet publicitat de l'acte a les xarxes de la Taula i per watsap.	S'intenta que hi assisteixi el màxim de gent possible.
16.45h	Hi ha algú a la porta rebent a la gent, pregunta "de donde sois" amb un somriure. És el capellà catòlic.	Es vol fer sentir la gent bé, el centre cívic és un edifici gran i fred, i la rebuda és calorosa. A més a més, aquella tarda plou i l'ambient a fora és fosc.
16.47h	Arribes a la sala, que és una sala d'actes gran, i et fan apuntar en una llista. També se't dona un paper blanc amb tires de cordill i s'explica que és per anotar-hi un diseg de pau.	El paper amb cordill és bonic, el detall està cuidat. No tothom sap què ha de fer a la taula, hi ha gent que em ve a preguntar a mi, que estic asseguda a l'altra banda de la sala.
	Quan entro a la sala, em ve un dels organitzadors a demanar-me si podria llegir un text en nom de la Fundació Salut Alta. Els dic que no, que vinc com a observadora.	Jo havia treballat a la Fundació, i ningú de l'entitat no ha pogut venir a l'acte.
16.50h	La sala està disposada amb unes 100 cadires mirant cap a l'escenari i la pantalla. La gent es comença a asseure a les cadires del darrere.	L'acte és el dia abans que comenci Ramadan, és una mala data pels musulmans. Parlant amb els responsables musulmans de la Taula un cop acabat

	Hi ha gent de totes les edats, també infants (aquests tots d'origen estranger). Més o menys la meitat de la gent és d'origen indi o pakistanès. No es veuen musulmans.	l'acte, em diuen que des de la Taula mai no troben una data que vagi bé a tothom. El capellà catòlic no sabia que començava el Ramadan demà.
16.51h	Arriba Carles Armengol, director d'Afers religiosos. L'animen a seure a primera fila.	
17h	L'acte encara no comença. La gent encara està entrant, apunta el seu nom... Els preparadors fan últims detalls i anotacions. No hi ha silenci, la gent està parlant animadament entre ells.	Els organitzadors sembla ser que segueixen anotant i preparant últims detalls de les presentacions, etc. També estan per la porta, anant i venint per dir-li a la gent què ha de fer amb els papers.
17.08h	Em tornen a demanar si puc presentar el vídeo (una altra persona). Finalment els dic que sí, però que pujaré amb una altra dona gran, que no pot llegir però que havia estat voluntària de l'entitat quan jo hi era.	Se'm feia estrany anar dient que no si m'ho demanaven tan insistentment.
17.09h	Hi ha infants i adults d'un grup que sembla escolta, vestits amb camisa, fulard i una banda. Encara no es comença, la sala es va omplint, ja hi ha unes 50 persones.	Després descobreixo que són infants i adolescents del Club d'Exploradors de l'Església Adventista del Setè Dia. Faran una actuació i per això n'hi ha uns deu amb la seva educadora.
17.16h	Àngela Cintas (musulmana conversa) es presenta i obre l'acte. Les cadires estan plenes aproximadament en un 60%, però la gent està escampada i no dona sensació de buit. Hi ha molta llum (artificial), no s'apaguen els llums de la sala tot i que tot passi a l'escenari. Es parla de la pau com a element de cohesió als barris. Es parla de la religió com a eina de cohesió i hospitalitat. Es donen instruccions per omplir els paperets. El to de la presentadora és pràctic, clar, informal i en català.	La presentadora porta vel. És d'una associació, AMICS,
17.19h	Parla la regidora de convivència de l'Ajuntament de Badalona. Llegeix un paper, en català. Comenta que el 28/5/2016 hi va haver la primera trobada interreligiosa per la pau.	El discurs és molt correcte i adequat i no s'adequa amb altres polítiques de barri i de convivència del govern actual de Badalona.
17.21h	Parla el DG de la DGAR, Carles Armengol. Sense paper. Relaciona aquest acte amb altres actes a Catalunya i amb el GTER. Cita un text del Papa Francesc.	
17.27h	Parla el vicepresident de la Taula, Abdelkim Latifi. Mentrestant, membres de la Taula recorden a la gent situada entre el públic el seu torn per parlar. Esmenta Gaza i Ucraïna i la pau com a important en aquests temps.	
17.30h	Segueixen entrant algunes persones, poques. Comencen a parlar representants d'entitats.	
17.31h	Una dona, veïna del barri, fa una oració en nom de la Parròquia de Llefia. Un musulmà vestit amb el vestit de festa tradicional recita un tros de l'Alcorà (canta). El silenci és total. Canta en àrab. Sonen alguns mòbils mentre està recitant, ell no s'immuta.	

17.38h	Surten a cantar i ballar els infants del Club d'Exploradors. La gent comença a fer fotos i vídeos. Canten en castellà.	Tots els infants semblen d'origen estranger.
17.42h	Hi ha dues persones que marxen. Parlen 3 dones del Carmel Ecumènic. Dues llegeixen un text (pregària) i una encén espelmes com a símbol de la pau, segons expliquen.	Les persones deuen marxar perquè ja han cantat els infants. Al final de l'acte, una de les dones del Carmel Ecumènic em diu que no és del Carmel Ecumènic, però que necessitaven algú per llegir amb bona veu i ella els coneix i s'hi va oferir.
17.47h	Surto jo amb la dona gran (que venia com a membre de la Capella Sant Joan Baptista) a llegir el text que presenta el vídeo de la Fundació Salut Alta. El vídeo és explicat per les dones de l'entitat en un acte que van fer al barri al gener sobre la pau (pel DENIP). No s'apaguen els llums mentre es veu el vídeo.	
17.49h	Parla un representant de la Parròquia de Sant Pau en castellà.	
	Entre acte i acte hi ha aplaudiments.	La sensació és que s'està tota l'estona aplaudint, ja que els actes són curts i es va per feina. És un acte unidireccional, fins ara. No hi ha interacció, només parlaments a l'escenari. La gent està en silenci i atenta, no es respira incomoditat. La sensació és que és un escenari on van passant persones a pregar per la pau o parlar de la pau des de la seva confessió religiosa.
17.59h	Hi ha una explicació i una pregària del Shri Gurú Rabidassia en castellà.	
	Una nena dels Exploradors canta una cançó explícitament cristiana sobre Jesús i la creu, en castellà. La cançó és llarga, ella canta molt bé, hi ha música d'acompanyament molt animada i la gent està atenta.	
18.08h	Parla un representant de la Capella Sant Joan Baptista en català. No li funciona el micro i quasi no se'l sent. La gent diu fort que no se sent. El micro estava tancat. Ell fa una broma i torna a començar.	
18.15h	Portem una hora i la gent mira un vídeo de Haifa molt emotiu, amb un "concert" multitudinari entre musulmans i àrabs. El vídeo el posa la Capella Sant Joan Baptista. Tothom està en silenci. No hi ha hagut introducció al vídeo (explicació del context), i ho fa després del vídeo el mateix representant de la Capella.	
18.18h	El pastor de l'Església Baptista saluda en català i segueix en castellà/portuguès. Explica que la seva església porta ja 100 anys a Badalona. Fa un sermó sobre la pau. Llegeix un passatge de la Bíblia (carta de Sant pau). La gent està atenta.	Quan acaba, em fixo que la fila de davant, on hi havia representant que, com aquest, han anat pujant, està quasi buida. No m'he fixat qui havia marxat, estava atenta al que passava a l'escenari.

18.22h	La presentadora dona un moment per si algú vol pujar a dir alguna cosa de manera espontània. No puja ningú. Al cap de 10 segons, se segueix amb el programa.	El moment és exageradament curt, tinc la sensació que ningú no té temps ni de pensar.
	Torna a recitar el musulmà. El vicepresident de la Taula tradueix les dues recitacions (l'anterior i aquesta). Se sent els infants jugar a fora al passadís. Hi ha gent que xiuxiueja al final de la sala, o que ja es remou a la cadira.	Al final de l'acte, una persona em comenta que en general (aquest acte o d'altres) necessitarien traductors d'àrab per entendre bé el que diu la gent, el que es recita, els textos... i per traduir del castellà a l'àrab.
18.30h	Mentre el Sr. Hassan canta, els organitzadors comencen a preparar el següent pas de l'acte a la taula de l'entrada. Tot seguit, se'ns proposa encendre una espelma i agafar el nostre desig de pau.	Les instruccions no són del tot clares i no tothom té el desig de pau escrit, o no l'agafen.
	Anem al fons de la sala, on hi ha dibuixat un cercle a terra amb guix. Ens posem al voltant, cadascú amb la seva espelma encesa, i posem les espelmes al cercle.	No puc anotar gaire perquè estic enmig dels participants, se'm faria estrany estar fora. Observo que, quan es parla en espais no "formals", tot és en castellà.
18.45h	Hi ha una mica de caos a l'hora de lligar els desitjos de pau entre sí. No tothom en té, i la gent més aviat s'aparta del cercle quan se'ls demana el paper. Es dona un moment on tothom s'agafa al cordill dels desitjos de pau i es dona paraula perquè qui vulgui els pugui expressar. Parlen unes 8 persones, i totes són "autòctones" (no origen estranger). Mentrestant, hi ha moviment a l'entrada dels infants i altres persones que estan saludant-se abans de marxar. La gent es va acomiadant a la porta mentre la resta segueix l'acte. Ja no queden infants. La gent llegeix el seu paper i la resta murmura "molt bé" o fa signes d'aprovació amb el cap. El capellà catòlic tanca l'acte, dona les gràcies i dona la benvinguda a la Taula a qui hi vulgui participar activament. Molta gent es queda recollint la sala i dient-se adéu.	Al final de l'acte, no hi ha ningú d'origen estranger a part del vicepresident de la Taula. Només queden 3 persones d'una religió que no sigui la catòlica o, en el cas del vicepresident, la musulmana, i totes tres estan apartades del cercle final, es mouen per l'entrada.

Total Hores sessió observació (1 dia): 2.30h

Síntesi de la sessió

És un acte oficial de la Taula, amb presència de representants públics (Ajuntament i Generalitat). La sensació és que la sala s'omple, que hi ha força gent. No sembla que hi hagi assistents espontanis, tothom fa pinta d'estar vinculat a alguna comunitat religiosa. L'acte és unidireccional fins al final, donant espai a totes les comunitats perquè puguin expressar un missatge de pau des de la seva religió. No hi ha quasi musulmans (només en detecto 4, vinculats a la Taula), segurament la data no és la més ben triada per aquesta comunitat en ser just abans del Ramadan. Es respira respecte, acollida i germanor, però no hi ha gaire interrelació entre les persones, més enllà dels representants de la Taula amb tothom.

Informe d'observació Badalona 16/04/2024

DATA: 16/4/24 LLOC: Parròquia Sant Pau– Badalona

FITXA OBSERVACIÓ 1

Hora	Descripció	Comentaris / Interpretació
18.02h	Entro i els trobo a tots asseguts a l'entrada de la parròquia, en un lloc molt petit i apretat. Estan esperant a tothom per anar cap a la sala on faran la reunió. La meva entrada és "de cop", i m'acullen amb somriures. Els explico qui sóc.	Em sembla una bona pràctica esperar a tothom a l'entrada per tal d'anar junts cap a la sala. No tinc clar si ho han fet per mi (que sóc nova) o ho fan sempre.

	Em comenten que les reunions són d'una hora i que solen acabar puntualment.	
	Tothom parla tota l'estona en català.	Em sorprèn gratament, a alguns els costa.
	Fan una ronda de presentacions per a mi. Són: - Manel: Carmel ecumènic. - Dolors i Teresa: església adventista del setè dia - Alfons (?): església protestant - M. Antonia: Parr. De Sant Pau - Isidre: jesuïta de la Capella Sant Joan Baptista. - Karim: Associació AMICS, musulmà - Toni: representant de l'arxiprestat de Badalona. A la reunió actua de secretari, tot i que és el president de la Taula. S'excusa la Trini. No hi ha ningú de l'Ajuntament ni del servei de Mediació (Saida, David)	
	Avaluen la pregària interreligiosa per la pau (on jo vaig estar). El diàleg és fluid, la gent parla (menys el del Carmel ecumènic que no diu res en tota la reunió. Després descobreixo que es trobava malament, surt d'alguna malaltia). Es riu molt.	
	Es valora la pregària: molta gent (tot i que comenten que en altres actes han arribat a ser 300); el representant jesuïta comenta que va a trobar a faltar presència musulmana (per la coincidència amb el Ramadan).	
	El representant musulmà demana que la propera vegada es tingui en compte si hi ha alguna festa o celebració religiosa a l'hora de posar la data.	Tothom ho acull amb respecte.
	Es parla de la presència / no presència de representants de l'Ajuntament. Es considera que van ser pocs (només el partit al govern, ningú d'altres partits). Es comenta que caldria que hi hagués més colors polítics.	
	Es proposa fer una trobada amb partits polítics.	El diàleg en aquest moment és àgil, tothom hi diu la seva, es fan preguntes... Per ara, el representant protestant, el del Carmel i la de Sant pau encara no han dit res.
	Es comenta que sap greu que no vinguessin finalment els de Ravidàssia i el Gagandeep, tot i que havien dit que hi serien. Isidre comenta que ja no sap què més fer perquè vinguin.	Tothom parla per confirmar que el de Ravidàssia havia estat en alguna reunió de la Taula amb anterioritat. Algú aclareix que Ravidàssia i Sikhs són dues branques diferents.
	el representant jesuïta proposa que els actes que es facin sigui atractius i fàcils de participar-hi.	

	Es passa al següent punt. S'ha anul·lat per manca de temps de preparació un acte que es volia fer a Sant Jeroni de la Murtra amb el Tomàs Molina sobre la crisi climàtica, previst pel dia 11/5. Es valora quan fer-lo i com. Es parla molta estona sobre on hauria de ser l'acte (per facilitar que la gent hi vagi), com hauria de ser, si s'hauria d'acabar amb paella popular...	Hi ha diferents opinions. La Teresa de l'Església Adventista explica els seus límits a nivell de dia (no dissabte) i de menjar (no poden menjar de tot). La gent ho respecta, però hi ha alguns comentaris subtils sobre la possibilitat de ser flexible. Els comentaris no són feridors i es fan des del somriure.
	Es parla de l'objectiu de l'acte: familiaritzar la gent amb la diversitat religiosa, o acabar amb un resultat tangible (un manifest)?	Arxiprestat més a favor d'aquest últim punt, el representant jesuïta més a favor del primer. Es posa el dilema sobre la taula, però es deixa sense resoldre de manera tranquil·la.
		En general, els homes porten la veu cantant, i les dones afirmen o corroboren, animen...
	El problema del dilema es resol demanant que cadascú busqui una persona referent dins la seva comunitat a nivell ambiental / natura, i que es parlarà d'aquest acte amb aquestes persones.	Em sembla una manera calmada de resoldre la discussió. el representant musulmà mira molt el mòbil, tot i que va fent aportacions.
	El Toni introdueix un nou tema: cal renovar la junta. Es proposa fer una reunió oberta, convidant a la gent a través dels dos grups de watsap que tenen. Serà una trobada específica amb aquest tema com a ordre del dia.	Es veu que ell és president des de fa cinc anys, però tenia un mandat de dos anys.
19h	Isidre i Toni ajuden a concretar conclusions de la reunió. Durant uns minuts, ningú no es posa d'acord sobre quin tipus de referent cal trobar a les comunitats per l'acte sobre al crisi climàtica. Finalment es dona un tema obert: la natura.	Karim vol parlar, però el Toni està fent de mestre de cerimònies i no deixa que el tallin durant una estona. Finalment, quan parla, proposa que el tema es vinculi amb la vivència sobre aquest tema des de cada tradició religiosa. el representant protestant sembla molt respectuós en general amb totes les opinions, però finalment s'enganxa una mica (amb somiures) amb el Toni sobre com es pot viure el manifest fruit d'aquest acte. Exposa que ells no fan consignes d'aquest tipus. Toni insisteix. Finalment, el protestant comenta que suposa que ja es concretarà més això del manifest, i es tanca el tema.
19.05h	Tanquen data propera reunió, costa una mica trobar la data perquè es vol tenir a tothom en compte.	
19:10h	A l'hora de sortir, la gent marxa ràpid, després de fer-me algunes bromes i convidar-me a venir a les reunions.	

Total Hores sessió observació (1 dia): 2h

Síntesi de la sessió

La reunió té lloc mensualment, normalment a la parròquia de Sant Pau (és un lloc cèntric i disposen de sala).

Hi han assistit 8 persones i s'han excusat 2.

Hi falten religions de la ciutat (sikhs, budistes, hinduistes, rabidàssia...). Algunes hi participaven i ara fa temps que no venen.

En general hi ha un ambient distès i familiar, es nota que es coneixen de fa temps. Quan es posen assumptes de religió sobre la taula que afecten la logística del que s'està preparant, es tracten des del respecte.

Sembla ser que es dediquen sobretot a organitzar actes.

Guió de l'entrevista

Proposta Guió Entrevista RELIG2

Perfils: Participant Grup diàleg / Organitzador/a

Duració: 45' / 1h

Introducció

- Agraïment acceptació entrevista
- Informació finalitat recerca
- Informació gravació (anònima i ús confidencial dades)
- Petició signatura Consentiment informat participació recerca

Bloc 1. Informació gral Activitat on participa

- En què participa, des de quan, com hi va entrar en contacte, quin rol hi duu a terme...

Bloc 2. Aprofundiment implicació/canvis activitat,...

- Mirada històrica de l'entitat (evolució...).
- Mirada històrica a la persona entrevistada (on havia col·laborat abans...)
- Recordes en la teva experiència que hi hagi alguna comunitat religiosa que hagi deixat de participar? Saps per què? Què s'ha fet (o no s'ha fet) per incloure noves comunitats?
- Durant la teva participació en aquest grup, quins continguts s'han tocat al llarg dels anys? S'han fet campanyes, accions socials concretes... En destacaries alguna? Per què?

Bloc 3. Reflexions al voltant Diàleg interreligiós

Quin sentiment personal/grupal tenen les següents afirmacions per tu i la teva experiència de Diàleg interreligiós? Què et fa pensar? "Si et dic les següents frases, que em pots comentar sobre si és la teva experiència + Em pots posar algun exemple?" – lectura dels criteris.

Bloc 4. Altres i Cloenda

- Agraïment
- Vols afegir alguna cosa?
- Hi ha algun document sobre el grup que puguem consultar per ampliar informació?

Citacions entrevista

Entrevista efectuada el 14 de maig de 2024 a Badalona.

Entrevista 1

Vicepresident Taula de Diàleg Interreligiós de Badalona
President de la Federació Comissió Superior de la Cultura i dels Musulmans
Catalans (FCSCIM.CAT)

Entrevista 2

Secretària de la FCSCIM.CAT
Membre de l'Associació AMICS de Badalona

“Qui ha de gestionar tota la ciutat? Una comunitat sola (la cristiana) no pot gestionar tota la ciutat. Nosaltres no podem gestionar tota la ciutat. Això ho ha de fer l'Ajuntament, encara que sigui laic. Ha de ser actiu. No es pot desentendre; al fi i al cap, ja sabem que la Constitució Espanyola ha de garantir el dret al culte, etc. Com ha de ser aquest deure de l'Administració? Gestionar-ho directament no, però amb les comunitats sí. Evidentment, les taules o realitats associatives que surten, hi ha d'haver un acompanyament i una política concreta. O és adequada i té bons resultats, o no és adequada i anem a *palos de ciego*.”

“Aquí a Badalona hi ha bastantes religions. Durant aquests anys ha anat oscil·lant, depèn del moment i de les comunitats.

A l'època de la Unesco hi havia budistes. La Judith, que és anglesa d'origen. També els mormons... A l'altra etapa estaven participant.

Però fixa-t'hi, al temps de l'UnescoCat, per exemple, s'anava a buscar les comunitats. És una feina que hi havia molts mitjans humans per fer-la: per contactar... això és necessari. Hi havia el Mustafa (islam), l'Elisabet Lleure (Ba'hai), el Manu... quatre o cinc a part del director, que també sempre apareixia.

Hi havia molts contactes, molt treball directe. Tot el que estem fent ara nosaltres gratuïtament ara a nivell de Taula, intentar contactar amb les comunitats... ho feia un equip amb un programa, un pressupost de no sé si tenien 300.000 euros per aquest projecte... un equip amb diferents religions.”

“Per què la comunitat musulmana no participa en actiu a les activitats? És normal. Les nostres necessitats no són les mateixes que les de l'Església catòlica. Nosaltres portem 30 anys i encara estem intentant recol·locar-nos, encara no tenim ni llocs adequats i hem d'anar resolvent espais de 300m2, com el que vam fer divendres amb 3.000 persones, i tenim la comunitat amb la llengua a fora perquè no arribem, i hem de resoldre els nostres problemes. Això [la Taula] és un tema secundari i quedem els de sempre, els que hi creiem i ens interessem i som actius, però els demés, jo els puc entendre, si els segueixes venen, però has d'estar sempre darrere. És lògic.”

“La pregària interreligiosa, la visita als centres de culte, un recorregut a nivell de ciutat, conferències... No s’apunta gaire gent, això és una realitat, i no se sap si és per què no arriba la informació o perquè la gent no està interessada.”

“La Taula és un espai en petit comitè a nivell religiós. Si això funciona, la societat funciona. El que ens falta és el reconeixement i recolzament des de l’administració perquè sigui un mitjà per solucionar els problemes de la ciutat. S’hauria de trobar la fórmula legal i la legitimitat perquè sigui un espai per solucionar problemes. Si tu no hi creus i no hi poses la fórmula adequada legalment, no serveix.”

Relatoria de les sessions de treball

Relatoria reunions de reflexió i tancament dels Criteris de qualitat del Diàleg Interreligiós i Interconviccional. Aprenentatges.

Sobre la Fase 1 – 08/05/2024

Comentari sobre les observacions de GDI i debat en base a les experiències.

Condicions del DI

- 1) Falten els musulmans a totes les experiències observades. Les experiències han coincidit amb festivitats importants per a aquesta religió. -> Dificultats en la gestió del temps com a obstacle en el DI. Condicció pel DI: coincidència en el temps. El diàleg necessita temps.

En les experiències s'observen estratègies per a suplir o saltar aquests obstacles, p.e. gravacions de persones que no hi poden ser en el moment presencial, però que s'hi volen fer presents = implicació.

- 2) S'observa que falten confessions, presents en el territori, absents en els GDI. Com es genera la visibilitat dels espais de diàleg?
- 3) La pressió política comunitària desgasta les iniciatives: les polítiques contra la convivència erosionen les iniciatives de diàleg. -> Condicció: Un context polític no desfavorable. Que no faci la traveta.

Finalitat del diàleg

En base al Sistema de criteris de qualitat pel DI, repassem els criteris i els seus indicadors.

Elements en el Bloc 1, relatiu al Sentit del Diàleg.

A Manresa es donen els criteris 1.1 a 1.4, però l'1.5 relatiu a que qui participa estableix relacions basades en una perspectiva intercultural de la diversitat, no. A Badalona es veu 1.1. fins 1.3, però l'1.4, relatiu a incrementar el sentiment de pertinença a la comunitat, costa de veure. El debat que fem és que el nucli impulsor del DI té una major experiència que la que es veu respecta el comú dels participants en les activitats obertes.

El DI té una estructura: un grup motor o base que organitza l'espai per a la participació més àmplia. És fonamental el què (el motiu de ser) del grup que fa de motor.

Revisant els criteris de finalitats del DI, considerem que els criteris es donen per al grup-nucli, però costen més d'aplicar o fer visibles per la ciutadania en general.

El GDI a Badalona debat sobre què impulsar: activitats amb més quantitat de participants o amb més qualitat. Considerem que el debat de l'abast és un debat actual als GDI. A Manresa hi ha un cert desgast pel pas del temps; fa 10 anys eren molts, ara està més limitat en quant a grup-nucli.

Contingut del DI

Hi ha una relació entre la funció social que poden tenir els GDI en quant al contingut i el seu context social. Hi ha un debat entre social i religiós. Validem que el DI té una funció social. S'observa com els contextos locals on es genera el DI es veuen afectats per esdeveniments.

Hipòtesi a validar: Mentre les estructures del DI tenen una funció més social (construir comunitat = acció comunitària), el calendari d'activitats té una missió/funció més religiosa (donar a conèixer).

Veiem que el DI fomenta l'acció comunitària, però sempre que hi ha acció comunitària no hi ha diàleg.

A Badalona es parla d'una iniciativa potent (Festa de la convivència), però no s'aprofita prou la potencialitat "No s'hi havia pensat". Sembla que els GDI poden visibilitzar-se a si mateixos fent activitats però tenen el risc de 'tancar-se' o quedar-se en les 'seves' activitats i no projectar-se aprofitant més els espais del context.

Un element clau en el sentit del diàleg és "que la societat no perdi l'espiritualitat". És comuna una lluita contra l'individualisme com a egoisme. Generar espais per les transcendències.

Facilitar imaginaris d'una societat millor.

Imatge de 'Contextos de secularització <-> Confessions com a espiritualitats.

Totes les confessions que participen tenen aquest sentit- punt en comú. Generar espai per a una societat interconfessional, més que laica.

Arreu s'observa el lideratge de la confessió catòlica.

Revisem els criteris respecte el que hem observat:

2.1 Sí que es dona.

2.2 A Badalona no.

2.3 Sí que es dona.

2.4 Sí que es dona.

2.5 Sí a Manresa; no ho sabem a Badalona.

2.6 No es dona.

Canvi text criteri:

De 1.10. El diàleg establert normalitza la presència del fet religiós en l'espai públic de manera equilibrada a 1.10. *El diàleg establert fa visible el fet religiós en l'espai públic de manera equilibrada.*

Fases 1, 2 i 3 – 22/05/2024

Observem que el DI té dos elements:

1. Estructura: la taula, el grup, la comissió, etc.
 - ➔ És el nucli, fa sostenible la missió social del diàleg, construeix comunitat
2. Intervenció / activitats: el que es fa (els actes, jornades, celebracions, etc)
 - ➔ Fa sostenible la missió religiosa, dona a conèixer o dona resposta a una inquietud espiritual per tal que la societat no perdi espiritualitat, que és la preocupació que uneix a totes les religions.

Objectiu final:

Que la societat no perdi l'espiritualitat ➔ com a element comú.

Que la gent tingui sentit de transcendència fa que la societat sigui millor.

Elements a tenir en compte a l'hora de gestionar tant l'estructura com la intervenció (factors **facilitadors**):

- La gestió del calendari: no és un tema menor. Per dialogar cal temps, i aquest temps s'ha de gestionar.
- Assegurar la diversitat: que no passi que a les taules de diàleg interreligió no hi hagi diversitat religiosa. Cal revisar les vies d'accés i els motius que fan que això no es doni.
- Context polític facilitador (no advers ni obstaculitzador).

Ressaltats en l'anàlisi dels indicadors:

- El diàleg que hem observat està molt formalitzat. És una qüestió de supervivència de la confessionalitat vs. la vivència de l'espiritualitat en el quotidià.
- Hi ha blocs que "s'aproven" i blocs que se "suspensen". Un cop testejats els indicadors i comparats amb la realitat, veiem que hi ha indicadors com el QUÈ i el COM que sí que es compleixen, però d'altres no.
- Debat del punt 4.1 i 4.2 sobre els actors del diàleg (ciutadania, GDI, Adm):
 - o El lideratge ha de ser dels GDI
 - o La facilitació ha de ser de l'Adm
 - o La participació activa i compromesa ha de ser de la ciutadania

Cal fer una reflexió activa dins del GDI sobre què implica cada rol i quines funcions se li atribueixen.

Sistema d'indicadors validats aplicats a les dues realitats observades

SISTEMA DE CRITERIS DE QUALITAT DEL DIÀLEG BASAT EN L'ACCIÓ

Escala Likert: 1 (gens), 2 (poc), 3 (bastant), 4 (molt)

CRITERIS RELATIUS A LA FINALITAT DEL DIÀLEG

a) Relatius al sentit del diàleg per les participants	Puntuació Manresa				Puntuació Badalona			
1.1. Les participants construeixen vincles socials estables i de confiança mútua.	1	2	3	4	1	2	3	4
1.2. Les participants reben suport per satisfer les seves necessitats.	1	2	3	4	1	2	3	4
1.3. Les participants coneixen el sentit de conviccions religioses o creences diferents a la pròpia.	1	2	3	4	1	2	3	4
1.4. Les participants incrementen el sentiment de pertinença a la comunitat.	1	2	3	4	1	2	3	4
1.5. Les participants estableixen relacions basades en una perspectiva intercultural de la diversitat.	1	2	3	4	1	2	3	4
TOTAL PUNTUACIÓ (suma)	13				10			

b) Relatius al sentit del diàleg per a la societat	Puntuació Manresa				Puntuació Badalona			
1.6. El diàleg establert garanteix l'escolta activa de totes les veus.	1	2	3	4	1	2	3	4
1.7. El diàleg establert afavoreix la promoció dels drets i les llibertats de les persones participants.	1	2	3	4	1	2	3	4
1.8. El diàleg establert aspira a la transformació de la societat i n'és una referència.	1	2	3	4	1	2	3	4
1.9. El diàleg establert repercuteix positivament en la millora de les comunitats religioses participants.	1	2	3	4	1	2	3	4
1.10. El diàleg establert fa visible el fet religiós en l'espai públic de manera equilibrada.	1	2	3	4	1	2	3	4
TOTAL PUNTUACIÓ (suma)	13				12			

CRITERIS RELATIUS AL CONTINGUT DEL DIÀLEG

Relatius al contingut del diàleg	Puntuació Manresa				Puntuació Badalona			
2.1. Les participants s'impliquen en accions socials que milloren la vida de les persones.	1	2	3	4	1	2	3	4
2.2. Les participants incrementen la diversitat d'identitats religioses i de conviccions al si dels grups de diàleg.	1	2	3	4	1	2	3	4
2.3. Les participants estableixen les accions socials de manera dialogada.	1	2	3	4	1	2	3	4
2.4. Les accions socials responen a necessitats detectades de la comunitat.	1	2	3	4	1	2	3	4
2.5. Les accions socials promogudes des del diàleg interreligiós i interconviccional s'estén a d'altres espais socials (p.e. l'escola).	1	2	3	4	1	2	3	4
2.6. Les accions socials tenen en compte la xarxa d'organitzacions socials del context en el qual es produeix el diàleg.	1	2	3	4	1	2	3	4
TOTAL PUNTUACIÓ (suma)	16				12			

CRITERIS RELATIUS AL CONTEXT DEL DIÀLEG

Relatius al context del diàleg	Puntuació Manresa				Puntuació Badalona			
3.1. Les participants tenen referents de diàleg interreligiós i interconviccional.	1	2	3	4	1	2	3	4
3.2. Les participants en entorns urbans pertanyen a un mateix barri o ciutat, o a una mateixa comunitat de referència compartida.	1	2	3	4	1	2	3	4
3.3. Les participants en entorns rurals pertanyen a una mateixa comarca, o a una mateixa comunitat de referència compartida.	1	2	3	4	1	2	3	4
3.4. Les participants amb responsabilitats de coordinació dels grups de diàleg interreligiós i interconviccional preparen un relleu que garanteix la seva continuïtat.	1	2	3	4	1	2	3	4
3.5. La comunitat reconeix les experiències de diàleg interreligiós i interconviccional informals.	1	2	3	4	1	2	3	4

3.6. La comunitat reconeix els grups de diàleg com referents d'acció comunitària.	1	2	3	4	1	2	3	4
3.7. El diàleg es pot dur a terme en espais que poden ser percebuts com comuns per part de les participants, siguin públics i neutres, o bé religiosos de manera rotativa i equilibrada.	1	2	3	4	1	2	3	4
TOTAL PUNTUACIÓ (suma)	10				10			

CRITERIS RELATIUS ALS ACTORS DEL DIÀLEG

Relatius als actors del diàleg	Puntuació Manresa				Puntuació Badalona			
4.1. Les accions socials de diàleg interreligió i interconviccional son d'iniciativa social, i estan coliderades per la ciutadania, les comunitats religioses i les administracions públiques.	1	2	3	4	1	2	3	4
4.3. Els ens locals gestionen l'expressió del fet religiós i de creences en l'espai públic de manera equànime.	1	2	3	4	1	2	3	4
4.4. Els ens locals participen en les accions socials de diàleg interreligió i interconviccional amb un rol subsidiari.	1	2	3	4	1	2	3	4
4.5. La comunitat promou l'existència tant de "taules de coordinació" com de "grups de diàleg".	1	2	3	4	1	2	3	4
TOTAL PUNTUACIÓ (suma)	9				7			

CRITERIS RELATIUS AL PROCÉS DEL DIÀLEG

Relatius al procés del diàleg	Puntuació Manresa				Puntuació Badalona			
5.1. El nombre de participants creix.	1	2	3	4	1	2	3	4
5.2. El compromís amb les accions socials sorgides del diàleg interreligió i interconviccional es manté estable en el temps.	1	2	3	4	1	2	3	4
5.3. Les participants avaluen l'impacte de les seves accions socials sorgides del diàleg interreligió i interconviccional.	1	2	3	4	1	2	3	4
5.4. Les participants donen a conèixer i difonen la seva experiència a la ciutadania.	1	2	3	4	1	2	3	4

5.5. A les activitats hi participen persones sense vinculació a un grup religiós o de creença.	1	2	3	4	1	2	3	4
TOTAL PUNTUACIÓ (suma)	10				12			

**TOTAL PUNTUACIÓ DE CRITERIS DE QUALITAT DEL DIÀLEG
INTERRELIGIÓS I INTERCONVICCIONAL BASAT EN L'ACCIÓ
COMUNITÀRIA:**

Manresa

71

Badalona

63

Persones que han col·laborat en aquesta fase de recerca

NOM I COGNOMS	CÀRREC / INSTITUCIÓ
Abdelkarim Lattiffi	Vicepresident de la Taula de Diàleg Interreligiós de Badalona
Àngela Cintas	Secretària de la FCSCIM.CAT
Eva Torres	Coordinadora del Grup de Diàleg Interreligiós de Manresa

Per part d'ERDISC:

NOM I COGNOMS	TASQUES
Miquel Àngel Essomba	Preparació i seguiment de la Fase 3, observacions etnogràfiques a Manresa, participació a les sessions de treball, validació indicadors, supervisió general
Anna Tarrés	Gestions amb Comitè d'ètica, Sessió "La recerca i la Fase etnogràfica. Aproximació.", relatoria de la primera sessió de treball, validació indicadors.
Maria Nadeu	Observacions etnogràfiques a Badalona, entrevista semiestructurada amb un participant, relatoria de la segona sessió de treball, validació indicadors, elaboració informe Fase 3
Joel Rodríguez	Observacions etnogràfiques a Manresa, participació a les sessions de treball, validació indicadors.